

Plan działania Starostwa Powiatowego w Świebodzinie na rzecz poprawy zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami na lata 2024 - 2025

1. Wstęp

Niniejszy dokument stanowi kontynuację Planu działania Starostwa Powiatowego w Świebodzinie na rzecz poprawy zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami na lata 2021-2022.

Plan działania Starostwa Powiatowego w Świebodzinie na rzecz poprawy zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami na lata 2024-2025, zwany dalej „Planem”, zawiera nowe kierunki działań potrzebnych do podjęcia w Starostwie Powiatowym w Świebodzinie, zwanego dalej „Starostwem”. Dokument wskazuje również jakiego rodzaju czynności zostały zrealizowane w ostatnich dwóch latach na rzecz uczynienia Starostwa miejscem bardziej przyjaznym osobom ze szczególnymi potrzebami.

2. Podstawa prawna

Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2022 r. poz. 2240), zwana dalej „Ustawą”, ma służyć poprawie warunków życia i funkcjonowania obywateli, zwłaszcza tych ze szczególnymi potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności, podeszłego wieku czy choroby. Osoby te mogą mieć utrudniony dostęp do korzystania z usług podmiotów publicznych z powodu barier architektonicznych, cyfrowych czy informacyjno-komunikacyjnych. Kluczowym jest zmiana podejścia do obsługi klienta ze szczególnymi potrzebami i podejmowanie przez podmioty publiczne działań, na rzecz eliminacji występujących barier. Temu służyć ma realizacja przepisów Ustawy.

Ustawa jest strategicznym elementem rządowego programu Dostępność Plus. Program ten został przyjęty uchwałą nr 102/2018 Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2018 r. Celem programu jest budowanie systemu na rzecz rozwoju dostępności w Polsce. W dużej mierze koncentruje się na kształtowaniu warunków do zmian w przestrzeni publicznej, architekturze, transporcie i oferowanych na rynku produktach tak, by dostosować je do potrzeb wszystkich obywateli, zwłaszcza osób o szczególnych potrzebach związanych z niepełnosprawnością czy wiekiem.

Rozwiązania zapisane w Ustawie wypełniają postanowienia Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169, z późn. zm.). Tym samym zobowiązują one do zapewnienia osobom ze szczególnymi potrzebami dostępu do obiektów lub budynków na równi z innymi obywatelami.

Na podstawie Ustawy każdy organ władzy publicznej, o którym mowa w art. 14 ust.1, ma obowiązek wyznaczenia Koordynatora do spraw dostępności. Jednym z zadań ustawowych Koordynatora do spraw dostępności jest przygotowanie i koordynacja wdrożenia planu działania na rzecz poprawy zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

3. Osoby ze szczególnymi potrzebami

Osoba ze szczególnymi potrzebami to – zgodnie z Ustawą – osoba, która ze względu na swoje cechy zewnętrzne lub wewnętrzne, albo ze względu na okoliczności w których się znajduje, musi podjąć dodatkowe działania lub zastosować dodatkowe środki w celu przezwyciężenia bariery, aby uczestniczyć w różnych sferach życia na zasadzie równości z innymi osobami.

Taka definicja oznacza, że do grupy osób ze szczególnymi potrzebami, można zaliczyć, na przykład:

- osoby z niepełnosprawnością czasową np. ze złamaną ręką itd.,
- poruszające się na wózku lub o kulach,
- rodziców z wózkami dziecięcymi,
- osoby niewidome i słabowidzące,
- osoby z niepełnosprawnością słuchu, Głusi,
- osoby głuchoniewidome – z jednoczesnym uszkodzeniem wzroku i słuchu,
- osoby z zaburzeniami psychicznymi,
- osoby z niepełnosprawnością intelektualną,
- cudzoziemców,
- osoby mające trudności w komunikowaniu się z otoczeniem,
- osoby o nietypowym wzroście (bardzo niskie lub bardzo wysokie),
- starsze, u których szczególne potrzeby pojawiły się wraz z wiekiem,
- kobiety w ciąży.

4. Dotychczasowe działania podejmowane przez Starostwo na rzecz zapewniania dostępności

Starostwo Powiatowe w Świebodzinie zlokalizowane jest w czterech budynkach:

- A przy ul. Kolejowej 2 w Świebodzinie,
- B przy ul. Piłsudskiego 18 w Świebodzinie
- C przy ul. Piłsudskiego 35 w Świebodzinie
- oraz przy ulicy Żaków 3 w Świebodzinie.
-

W obszarze dostępności **architektonicznej** wykonano:

- przy Kolejowej 2 w Budynku A uruchomiono Biuro Podawcze; osoby z niepełnosprawnościami ruchowymi mogą do niego dotrzeć podjazdem, przez podwórkę na z tyłu budynku.

- nowe kontrastowe tablice informacyjne w każdym z czterech budynków Starostwa;
- w budynku przy ul. Żaków 3 szerokie korytarze oznaczone kontrastowymi kolorami;
- jednolity system oznaczenia pokoi;
- w budynku A po remoncie wykonanym w marcu 2024. wyróżnienie krawędzi wszystkich biegów schodowych;
- w budynku A po remoncie kontrastowe wyróżnienie krawędzi wszystkich drzwi;

Dostępność **cyfrowa** jest zapewniana przez Starostwo zgodnie z wymaganiami ustawy z dnia z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz. U. z 2023 poz. 1440). Strony internetowe zarządzane przez Starostwo są zgodne z Wytycznymi dla dostępności treści internetowych 2.1 (WCAG 2.1). Użytkownicy tych stron mają pełny dostęp do materiałów i ich funkcjonalności poprzez:

- nawigowanie po stronie bez użycia myszki;
- opisy alternatywne grafik i zdjęć;
- możliwość powiększania strony, zwiększenia kontrastu;
- uwzględnienie napisów oraz opisów treści filmów udostępnianych na stronie;

Dzięki działaniom podjętym w latach 2021-2022:

- pracownicy Starostwa po przeszkoleniu online czuwają nad dostosowaniem dokumentów elektronicznych do dostępności cyfrowej;
- cyklicznie odbywają się szkolenia wewnętrzne zawierające elementy z dostępności cyfrowej. W obszarze dostępności **informacyjno - komunikacyjnej** Starostwo zapewnia:
 - umowę ramową na korzystanie z usług tłumacza polskiego języka migowego online (PJM), dzięki temu usługi Starostwa dostępne są dla osób głuchych i słabosłyszących;
 - możliwość skorzystania z usługi Tłumacz Migam online dla osób odwiedzających urząd, jak i pracowników Ministerstwa.
 - W budynku A w Biurze Podawczym oraz w Wydziale Komunikacji przy ul. Żaków 3 są dostępne pętle indukcyjne oznaczone piktogramem.

- opis zadań Starostwa dostępny w w tekście łatwym do czytania i zrozumienia na stronie Starostwa.
- wprowadzono możliwość złożenia wniosku ze wskazaniem formy kontaktu oczekiwanej przez osobę ze szczególnymi potrzebami;
- wprowadzono możliwość złożenia wniosku o zapewnienie dostępności;

Pomimo wielu działań zrealizowanych i będących w trakcie realizacji, identyfikuje się potrzeby dalszego rozwijania działań Starostwa w kierunku zwiększania jego dostępności pod względem architektonicznym, cyfrowym, informacyjno- komunikacyjnym. Kierunki działań na lata 2023-2024 zostały ujęte w rozdziale 6.

5. Cel i kierunki działań

Celem Planu jest wskazanie kierunków niezbędnych zmian i wdrażanie rozwiązań służących usprawnieniu funkcjonowania podmiotu publicznego i uczynieniu go bardziej dostępnym oraz przyjaznym osobom ze szczególnymi potrzebami.

1. Zapewnienie informacji na temat rozkładu pomieszczeń w budynku, co najmniej w sposób wizualny i dotykowy lub głosowy - wszystkie budynki.
2. Przygotowanie projektu modernizacji wewnętrznego parkingu przy budynku A z uwzględnieniem potrzeb osób z niepełnosprawnościami.
3. Zakup krzeseł/mat służących do ewakuacji osób z niepełnosprawnościami - wszystkie budynki.
4. Budowa nowego skrzydła w Starostwie przy ul. Żaków 3 (parter) i przeniesienie tam Wydziału Geodezji i Katastru (teraz mieści się w budynku C - niedostępnym dla osób z niepełnosprawnością ruchową (schody, brak windy).
5. Dostosowanie parteru budynku B do potrzeb osób z niepełnosprawnościami - poszerzenie drzwi w pomieszczeniu, w którym przyjmuje Rzecznik Praw Konsumenta; zmiana organizacji pracy Rzecznika, aby w tym samym pomieszczeniu mogli przyjmować prawnicy z punktu Nieodpłatnych Porad Prawnych, który teraz mieści się na I piętrze w budynku B (brak windy).
6. Kontynuowanie cyklicznych szkoleń dla wszystkich pracowników z dostępności cyfrowej.
7. Przeznaczenie jednego z pomieszczeń w budynku Starostwa na tzw. "pokój wyciszenia" - przestrzeń umożliwiającą wyciszenie, odreagowanie napięcia i regenerację sensoryczną.
8. Wzrost świadomości pracowników a na temat dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami oraz właściwych zachowań w kontakcie z osobami z niepełnosprawnością.
9. Wprowadzenie rozwiązań dotyczących dostępności dla osób z niepełnosprawnościami podczas procesu rekrutacji - możliwość aplikowania elektronicznie, ogłoszenia będą zawierać informację o warunkach pracy oraz podawane będą informacje o dostosowaniu budynku i miejsca pracy; zapewnienie możliwości odbywania rozmów kwalifikacyjnych z kandydatami online, umożliwienie udziału asystenta osoby z niepełnosprawnością, a także tłumacza polskiego języka migowego (PJM) podczas procesu rekrutacyjnego.

6. Monitoring i koordynacja

Odpowiedzialność za realizację poszczególnych pozycji planu należy do właściwych wydziałów Starostwa.

Monitoring realizacji planu będzie prowadzony przez Pełnomocnika ds. Dostępności. W ramach monitoringu, Pełnomocnika ds. Dostępności, do 31 marca każdego roku, przygotowuje sprawozdanie z realizacji Planu działania za rok poprzedni oraz z działań powziętych Pełnomocnika ds. Dostępności będą zatwierdzane przez Sekretarza Starostwa Powiatowego w Świebodzinie. Na podstawie przygotowanego rocznego sprawozdania, Pełnomocnik ds. Dostępności może formułować wnioski w zakresie stanu realizacji działań wynikających z planu i kierować je do właściwych wydziałów.

Zgodnie z przepisami art. 11 Ustawy Starostwo co 4 lata, najpóźniej do 31 marca danego roku przygotowuje raport o stanie zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz zatwierdzi go na portalu sprawozdawczym Głównego Urzędu Statystycznego. Następnie raport zostanie opublikowany na stronie BIP Starostwa.